

2. Kaupunginhallitus

koska tämä oli tullut Aleksanterinkadulle Sofiankadulta, joka liikennemerkein on suljettu yleiseltä liikenteeltä ja siis katsottava pysäköintialueeksi. Raastuvanoikeus oli hylännyt Lappalaiseen kohdistuneet vaatimukset ja tuominut Lahtisen sakkorangaistukseen sekä maksamaan kaupungille vahingonkorvausta. Tästä päätöksestä olivat sekä virallinen syyttäjä että Lahtinen valittaneet Helsingin hovioikeuteen, joka ei ollut muuttanut raastuvanoikeuden päätöstä. Tämän jälkeen virallinen syyttäjä ja Lahtinen olivat pyytäneet korkeimmalta oikeudelta muutoksenhakulupaa. Valituskirjelmässään virallinen syyttäjä katsoi, että jutussa oli kysymys siitä, onko Sofiankatua pidettävä paikoitusalueeseen verrattavana paikkana vai onko se yhdenvertainen Aleksanterinkadun kanssa. Sofiankatu on asemakaavassa merkitty kaduksi ja sellaisena tarkoitettu yleiseksi kulkuväyläksi. Kadun Pohj. Esplanadikadun puoleisessa päässä on liikennemerkit, joista toisen mukaan pysäköiminen on sallittu vain kaupungin ja poliisilaitoksen autoille, toisen mukaan kautta-ajo on kielletty. Sofiankadun ja Aleksanterinkadun risteykseen ei ole Sofiankadun puolelle asetettu liikennemerkkiä joka osoittaisi, että Sofiankatua kulkeva olisi tulossa etuajo-oikeutetulle tielle ja siis väistämismvelvollinen. Virallinen syyttäjä ja Lahtinen olivat pyytäneet Lappalaisen tuomitsemista liikenneriikkomuksesta. Asiamiestoimimis-

ton mielestä Sofiankatua on pidettävä pysäköimisalueeseen verrattavana alueena. Tämän vuoksi olisi korkeimmalle oikeudelle esitettävä se, mitä jutussa aikaisemmin on esitetty, nim. että Lahtinen veloitettaisiin korvaamaan kaupungille autonkorjauskulut, sekä lisäksi annettava Sofiankadun liikenneolosuhteita koskeva selvitys. Korkeimmalle oikeudelle päätettiin antaa asiamiestoimiston 25.11. päivätyistä lausunnosta ilmenevä vastaus (1.12. 3 199 §).

Liikenneturvallisuustyötä varten myönnettiin Tapaturmantorjunta-yhdistykselle 17 500 mk:n suuruinen avustus (22.12. 3 391 §).

Metron suunnittelutoimikunta

Metronsuunnittelutoimikunnan toimistoon päätettiin toistaiseksi palkata arkkit. Veli Valorinta työsopimussuhteeseen, palkka 2 500 mk/kk, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (10.3. 750 §).

Ennakkokassan suuruudeksi määrättiin 300 mk. Kanslisti Hilikka-Liisa Ingman oikeutettiin edelleen nostamaan sanottuja varoja (yjsto 18.1. 5 113 §).

Metron rakentamistöiden suunnitteluun kaupunginhallituksen käytettäväksi merkitty 2.7 mmk:n määräraha päätettiin siirtää metronsuunnittelutoimikunnan käyttöön (13.1. 167 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Viranhaltijat. Varastoimistoimen johtajan virkaan valittiin tavanomaisilla ehdoilla ekon. Lasse Terho. Hänelle myönnettiin oikeus Helsingin kaupungin yleisen talletusvaraston nimen kirjoittamiseen (24.3. 865 §, 16. 6. 1 775 §); samalla peruutettiin eronneelle varastoimistoimen johtajalle Tauno Teräkselle v. 1946 myönnetty Helsingin kaupungin yleisen talletusmakasiinin prokuraaoikeudet 1.2. lukien (17.2. 528 §).

Ajaksi 1.4.—31.12. päätettiin palkata seuraavat tp. viranhaltijat: laiturihuollon toimistonhoitaja (18), laiturihuollon esimies (16), 10 tavaramerkitsijää (12), 2 laskuttajaa (11) ja toimistoapulainen (8). Palkkojen maksamista varten myönnettiin 96 115 mk (24.3. 864 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninoikeus oli hylännyt apul.satamakamr. Mainio Kauppalan valitukset, jotka koskivat laitoksen erälle viranhaltijoille myönnettyjä valtuuksia sekä

Kauppalalle määrättyä kurinpitorangeistusta (14.4. 1 051 §, 28.4. 1 172 §).

Kaupunginhallitus totesi, että Suomen Merimies-Unionin esitys satamalaitoksen palveluksessa olevien apulaissatamamestarien, satamatarkastajien, satamavalvojen sekä vedenottomiesten palkkojen ja työehtojen tarkistamisesta oli esityksen kohtien 1, 2, 8 ja 9 osalta käsitelty kaupunginvaltuuston 23.3. viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkauksen yleiskorotuksesta tekemän päätöksen yhteydessä. Pukurahaa koskeva 4. kohta oli käsitelty palkkalautakunnan toimesta. Merimies-Unioni oli neuvotteluissa ilmoittanut peruuttavansa esityksen 6. ja 7. kohdan, jotka koskivat palvelusaikaa ja eläkekysymyksiä, sillä ehdolla että asiat käsiteltäisiin viireillä olevan virkasääntö- ja eläkeikäuudistuksen yhteydessä. 3. kohdassa mainittu vedenantopalkkio korotettiin 6 penniksi m³:ltä 1.1. lukien (2.6. 1 595 §).

Tullikamarien yhteydessä toimivien satamalaitoksen toimistojen aukiolo-ajaksi 1.6.—31.8. välisenä aikana vahvistettiin arkipäivinä klo 8.15—15.30 puolen tunnin aamiaistauon ja lauantaisin klo 8.15—13.00 ilman aamiaistaukoa (26.5. 1 522 §).

Lastaus- ja purkaustyössä työskentelevien työntekijäin huoltorakennukset. Sosiaaliministeriö oli kiinnittänyt kaupungin huomiota eräisiin puutteellisuksiin satamatyöntekijäin huoltotiloissa, mm. ahtauteen ja järjestyksenpitoon, joista myös työntekijäjärjestöt olivat tehneet ilmoituksia ministeriölle. Satamalautakunta esitti lausunnossaan, mihin toimenpiteisiin ko. epäkohtien korjaamiseksi oli ryhdytty. Kaupunginhallitus päätti tehdä ministeriölle satamalautakunnan lausunnon mukaiset esitykset ja ilmoitukset (13.1. 155 §).

Satamarakennusosaston suunnittelu- ja toteuttamistoiminnan organisatorista kehittämistä varten myönnettiin 9 000 mk Rastorin laatiman ehdotuksen kustannusten suorittamista varten (27.10. 2 877 §).

Tietojen antaminen julkisuuteen satamara-

kennusosaston töistä ym. Satamarakennuspäällikkö päätti 19.10.1965, että satamarakennusosaston tiliasioita sekä muita työtä koskevia tietoja ei saa antaa ilman satamarakennuspäällikön lupaa kenellekään osaston ulkopuoliselle henkilölle. Kaupunginhallitus alisti mainitun päätöksen tutkittavakseen. Päätöksen oli aiheuttanut eräiden osaston toimintaa koskevien virheellisten tietojen antaminen päällikön tietämättä kaupungin ylemmille hallintoelimille. Kun mm. ammatitentarkastajilla ja revisoreilla on lakien ja voimassa olevien määräysten perusteella oikeus tutkia heidän toimialaansa kuuluvia asioita, oli satamalautakunta ehdottanut päätöksen täydentämistä lauseella: »ellei tähän ole lakien tai kaupungin voimassa olevien säännösten perusteella oikeutta». Revisiovirasto katsoi, että päätös ei voinut koskea niitä tapauksia, jotka mainitaan Helsingin kaupungin talouden tarkastussäännön 13 §:ssä, revisioviraston johtosäännön 6 §:ssä ja tilisäännön 78 §:ssä. Koska satamarakennusosaston kirjanpito hoidetaan kassa- ja tili-osastolla yhdessä satamalaitoksen tilien kanssa, ei satamarakennuspäällikön toimivallan voida katsoa ulottuvan tiliasioita koskevaksi. Asiamiestoimisto totesi, että jos kaupungin hallussa oleva asiakirja lain mukaan on julkinen, on kuka tahansa Suomen kansalainen oikeutettu saamaan siitä tiedon ja on viranomaisen pyynnöstä annettava sellaisesta asiakirjasta virallinen jäljennös tai ote. Valtuutetut ovat myöskin oikeutetut yleisen valvontaoikeutensa perusteella saamaan sanotunlaisista asiakirjoista tarpeelliseksi katsomiaan tietoja. Jos asiakirja ei ole julkinen, ovat ainoastaan tilisäännön ja kaupungin talouden tarkastussäännön tarkoittamat viranomaiset oikeutetut vaatimaan siitä tietoja. Näin ollen on katsottava, ettei satamarakennuspäällikön toimivaltaan kuulu antaa asiaa koskevia määräyksiä. Kaupunginhallitus päätti kumota satamarakennuspäällikön em. päätöksen (24.2. 599 §).

Satamien työturvallisuuden parantamista

2. Kaupunginhallitus

koskeva Helsingin piirin ammattientarkastajan 18.8. antama käsky päätettiin alistaa sosiaaliministeriön tutkittavaksi. Asia koski kaupungin omistamilla nostureilla suoritettavia, työturvallisuutta vaarantavia toimenpiteitä (29.9. 2 581 §).

Eräiden liikennemaksujen palauttamista koskeva valitus. Kaupunginhallitus päätti lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan esittää Nyström & Co Ab:n valituksen hylättäväksi. Asia koski eräiden Helsingissä tullattujen ja muualla purettujen tavaraerien liikennemaksujen palauttamista valittajalle (20.1. 240 §, 5.5. 1 242 §).

Satamalaitoksen käyttöomaisuuden arvon tarkistaminen. Kaupunginhallitus päätti, että satamalaitoksen käyttöomaisuusarvoa alennetaan 318 555 mk:lla talousarvion ulkopuolella poistomäärärahaa käyttämättä satamalautakunnan esityksessä tarkoitettujen omaisuuserien osalta. Kyseessä oli Lauttasaaren telakan alue, joka mm. rahanarvon muuttumisen vuoksi oli kirjattu laitoksen omaisuuteen virheellisestä arvosta (10.2. 458 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti hyväksyä sen v:n 1965 tilinpäätöksen yhteydessä suoritettun toimenpiteen, että satamalaitos on poistanut käyttöomaisuudestaan Merisataman teiden kustannuksia 10 193 mk poistomäärärahoja käyttämättä sekä sen, että laitoksen käyttöomaisuudesta on poistettu ja siirretty rahatoimiston kantaomaisuuden kirjanpidossa pidettävälle laitoksen keskeneräisten töiden ja hankintojen tilille Lauttasaaren rakennusainesataman kustannuksia 55 000 mk (28.4. 1 175 §).

Wärtsilä Oy:n Hietalahden telakalle vuokratun lisäalueen 4 486 m²:n suuruinen tonttialue päätettiin merkitä satamalaitoksen käyttöomaisuuteen 269 160 m:n arvoisena (22.12. 3 403 §).

Kaupunginhallitus päätti, että seuraavat v:n 1964 tilinpäätöksessä keskeneräisten töiden ja hankintojen tilille kirjatut menot saadaan v:n 1965 tilinpäätöksessä kirjata laitok-

sen käyttöomaisuuteen seuraavasti: Lauttasaaren telakka 1962 ja 1963 yht. 817 700 mk, 1962 Länsisataman kenttien viimeistelytyö 234 700 mk, 1963 ja 1964 Sompasaaren hiekkalaiturin jatkaminen yht. 285 000 mk, 1964 Jätkäsaaren kannaksen sillan leventäminen 14 300 mk, 1963 ja 1964 Sompasaaren ja Nihtisaaren louhintatyö yht. 500 000 mk. Samalla kaupunginhallitus päätti, että Herttoniemen tilalla RN:o 5¹⁷ olleet rakennukset n:o 27 ja 30, Herttoniemen huvila n:o 26 sekä Hertonsägård RN:o 1⁹ -nimisellä tilalla ollut huvila Laivalahti saadaan poistaa kokonaan kirjanpidosta (27.1. 306 §).

Vielä kaupunginhallitus päätti, että jäljempänä mainittujen keskeneräisten töiden ja hankintojen tilillä olevat kustannukset siirretään satamalaitoksen käyttöomaisuuteen seuraavasti: Lauttasaaren telakka 169 750 mk, Jätkäsaaren kannaksen sillan leventäminen 24 337 mk, Suolakivenkadun eteläosa 29 700 mk, Länsisataman kentät 270 000 mk, Sompasaari: Nihtisaaren ja Esson kallioiden louhinta 185 645 mk, Herttoniemen teollisuussataman kenttien tasoitus 134 200 mk, vapaavaraston laiturin rakentaminen 237 872 mk, Lauttasaaren telakan aallonmurtaja 76 300 mk. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että ko. töistä työllisyystöinä suoritettuina aiheutuneet ylimääräiset kustannukset, yht. 69 217 mk, saatiin poistaa poistomäärärahaa käyttämättä siten, että summasta tulee Lauttasaaren telakan osalle 18 834 mk, Suolakivenkadun eteläosan rakentamisen osalle 1 506 mk, Länsisataman kenttien osalle 30 000 mk, Herttoniemen teollisuussataman kenttien tasoitustyön osalle 14 867 mk ja Lauttasaaren telakan aallonmurtajan osalle 4 008 mk. Kalatukkuhallien perustamistöiden kustannukset päätettiin edelleen jättää keskeneräisten töiden ja hankintojen tilille, kunnes hallit ovat valmistuneet. Lautakuntaa kehoitettiin tekemään esitys Herttoniemen teollisuussataman arvon siirtämisestä laitoksen käyttöomaisuuteen, ottamalla huomioon koko alueen nykyinen arvo (29.12. 3 470 §).

Satamalautakuntaa kehoitettiin huolehtimaan siitä, että kalasataman rantojen järjestelyitä jatketaan välittömästi kaupunginvaltuuston 19.10. myöntämien määrärahojen puitteissa siten, etteivät ne viivästyä kalatukikeskuksen rakennustöitä (27.10. 2 846 §).

Ruoholahden pohjukassa oleva vesialue päätettiin täyttää ja neuvotella asiasta kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Edelleen kehoitettiin satamalaitosta neuvottelemaan kaupunkisuunnitteluviraston kanssa ennen sellaisten vesialueiden täyttämistöiden aloittamista, joille ei ole vahvistettu asemakaavaa tai joiden täyttösuunnitelmaa ei ole hyväksytty (31.3. 931 §).

Erään radiokaluston siirtäminen satamalaitoksen hallintaan. Satamalaitoksen hallintaan päätettiin siirtää rakennusviraston omistamat kaksi 15 W:n autoradiota ja viisi 15 W:n laivaradiota sillä ehdolla, että laitos suorittaa 60 % ko. laitteiden 18 098 mk:n suuruisesta hankintahinnasta eli yht. 11 388 mk (yjsto 8.2. 5 298 §).

Laiturit, väylät, rautatiet ja kadut. Kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan käyttämään em. tarkoitusta varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä siirtomäärärahoja (7.1. 69 §, 27.1. 312 §).

Työllisyystyöt. Kaupunginhallitus päätti, etteivät satamalaitoksen esitykset määrärahojen myöntämisestä eräitä työllisyystöitä varten antaneet aiheita muihin toimenpiteisiin kuin että laitosta kehoitetaan sijoittamaan työvoimatoimikunnan osoittamia työntekijöitä niihin työkohteisiin, joihin on osoitettu talousarviovaroja, ja esittämään työllisyyden ylläpitämiseksi merkittyjä varoja myönnettäväksi vasta sitten, kun talousarviovarat eivät riitä ao. työkohteen käynnissä pitämiseen työllisyystilanteen sitä vaatiessa (10.2. 469 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan jatkamaan Lauttasaaren rakennusainesataman töitä siihen asti, mihin ko. töiden teknillisestiärkevä suorittaminen vaatii sekä

Sompasaaren laiturirakennus-, täyttö- ja taustaita edelleen ottamatta kuitenkaan enempää työvoimaa kuin mitä työmaalla oli 1.6.1966 (16.6. 1 791 §).

Tullihuoneita ym. koskevat asiat. Merkittiin tiedoksi Kaupunkiliiton toimiston kirje, joka koski hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi tullilain 155 §:n muuttamisesta. Esityksen tarkoituksena oli oleellisesti laajentaa kaupunkien tullihuoneenpitämisvelvollisuutta (14.4. 1 048, 1 049 §).

Virastotutkija Friedrich Kaltamo sekä apul. isänn. Vilho Kalliomäki nimettiin yhteistyössä tullihallituksen nimeämien henkilöiden kanssa tutkimaan Helsingin tullikamarien, niihin luettuna myös vapaavarasto, tullitilojen siivouskysymystä (7.1. 71 §). Satamalaitosta kehoitettiin suorittamaan 11.3. päivätty Helsingin vapaavaraston tullitilojen sähkölasku, jota laitos aikaisemmin oli kieltänyt maksamasta (9.6. 1 662 §).

Länsisataman tullivartiorakennus. Tullihallituksen ilmoituksen mukaan oli ammattien-tarkastustoimisto kiinnittänyt huomiota IV tullikamarin Länsisataman kentällä n:o 1 sijaitsevan kenttäkojun ahtauteen ja muihin puutteisiin. Tullihallitus tarjoutui luovuttamaan tullimiesten käyttöön omistamansa lasikuituvalmisteisen asuntovaunutyypin vartiorakennuksen saadakseen kokemusta mainitun tyyppisistä vaunuista. Satamalaitoksen mielestä tarjottu asuntovaunu oli liian suuri ahtaalle laiturikentälle. Tullihallitukselle päätettiin ilmoittaa, että ko. vartiokoju tullaan kaupungin toimesta korvaamaan uudella kojulla sekä että satamalaitos tulee osoittamaan satama-alueelta tullihallitukselle sen tarkoitettamaan kokeiluun paremmin soveltuvan paikan mainitulle asuntovaunulle (3.3. 670 §).

Haagan tavarakeskuksen suunnittelu. Sen jälkeen kun valtuusto oli päättänyt perustaa Helsinkiin maitse kuorma-autoilla ja rautateitse saapuvan tullialaisen tavarantoimittamiseen ym. tarkoitettujen tavarakeskuksen, kaupunginhallitus oikeutti satamalautakun-

2. Kaupunginhallitus

nan suorittamaan v:n 1964 talousarvioon Haagan maaliikennekeskuksen suunnittelua ja tutkimista varten merkitystä määrärahaista arkkit. Jonas Cedercreutzille tavarakeskusyhtiön väliaikaisen hallituksen hyväksymien laskujen mukaisesti tavarakeskuksen alueen käyttösuunnitelman ja rakennusten luonnospiirustusten suunnittelupalkkiot siten, että suoritettavat määrät otetaan huomioon ennakkona kaupungin lopullisessa osuudessa tavarakeskuksen rahoittamiseksi (27.10.2876 §, ks. s. 71). Tavarakeskustoimintaa varten perustettavan yhtiön väliaikaiseen hallitukseen valittiin kaupungin edustajiksi kaup. asiamies Jarl-Erik Kuhlefelt ja varastoimis-toimen apul.joht. Veikko Mielonen (21.4.1104 §).

Lautta- ja konteinerisataman sijoittamista koskeva tutkimus. Kaupunginhallitus oikeutti satamakomitean antamaan alalla kokemusta omaavan ulkomaisen asiantuntijan tehtäväksi tutkia eri mahdollisuudet lautta- ja konteinerisataman sijoittamiseksi Helsinkiin siten, että tällöin pidetään jo suoritettua, dipl. ins. Hans Grasslin tutkimusta yhtenä mahdollisuutena kysymyksen ratkaisemiseksi. Samalla kaupunginhallitus kehotti satamalautakuntaa, jonka käytettävissä olevista määrärahoista tutkimuksen kustannukset suoritetaan, tekemään, ellei lautakunnan käytettävissä ole tarkoitusta varten muuta määrärahaa, esityksen talousarvioon Nihtisaaren lauttasatamaa varten merkityn määrärahan käyttötarkoituksen osittaisesta muuttamisesta ko. tutkimuksen kustannusten suorittamiseksi (28.4.1178 §).

Valtionrautateiden satamissa olevien tukiasemien rakentaminen. Yleisjaosto päätti kaupungin puolesta suostua siihen, että Valtionrautateiden Sörnäisten, Katajanokan ja Länsisataman ratapihatukiasemat rakennetaan rautatiehallituksen sähköteknillisen toimiston 24.11.1965 esittämän suunnitelman mukaisesti sillä ehdolla, että asennustyön aloittamisesta ilmoitetaan satamarakennusosastolle, joka kaupungin puolesta valvoo asen-

nustyön suorittamista (yjsto 11.1. 5073 §).

Satama-alueella mereen joutuneen öljyn poistaminen ja öljyvahinkojen estäminen. Satamalautakuntaa kehoitettiin kiirehtimään ja tehostamaan toimenpiteitään mereen Helsingin satama-alueella joutuneen öljyn poistamiseksi ja öljyvahinkojen estämiseksi. Asiantuntija-apuna saatiin käyttää Voima- ja Polttoainetaloudellista Yhdistystä Ekonoa (18.5.1395 §, 23.6.1861 §).

Myöhemmin kaupunginhallitus päätti

1) kehottaa yleisten töiden lautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle kiireellisesti esityksen, neuvoteltuaan merenkulkuhallituksen, satamalaitoksen ja ao. varustamoiden kanssa, alusten aiheuttamien öljyvahinkojen estämisestä annetun lainsäädännön Helsingin kaupungille asettaman öljyn vastaanottotehtävän järjestämisestä huomioon ottaen, että samassa yhteydessä olisi järjestettävä mahdollisuus myös muun kaupungin alueelta tulevan öljyjätteen vastaanottoon,

2) kehottaa yleisten töiden lautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle kiireellisesti esityksen, neuvoteltuaan ao. öljy-yhtiöiden kanssa siitä, miten öljyjätteiden kuljetus vastaanottoaikoilta hävittämispaikoille sekä hävittäminen tai jalostaminen vielä käyttökelpoiseksi tuotteeksi olisi taloudellisesti järjestettävä,

3) kehottaa satamalaitosta huolehtimaan öljyvuotoja koskevasta valvontatoiminnasta ja siihen liittyvästä öljytorjunnasta merialueilla koko kaupungin hallinnollisella alueella,

4) kehottaa palolaitosta huolehtimaan öljyvuotoja koskevasta valvontatoiminnasta ja siihen liittyvästä öljytorjunnasta öljysatamissa ja öljyvarastoalueilla kaupungin alueella,

5) kehottaa vesilaitosta huolehtimaan öljyvuotoja koskevasta valvontatoiminnasta ja siihen liittyvästä öljytorjunnasta Vantaanjoen vesistöalueella ja kaupungin käytössä olevien tai myöhemmin käyttöön tulevien pohjavedenottamoiden valuma-alueilla,

6) kehottaa rakennusviraston katurakennusosastoa huolehtimaan öljyvuotoja koskevasta valvontatoiminnasta ja siihen liittyvästä öljytorjunnasta kaupungin alueen viemäriverkon osalta,

7) kehottaa rakennusviraston puhtaanapito-osastoa huolehtimaan öljyvuotoja koskevasta valvontatoiminnasta ja siihen liittyvästä öljytorjunnasta muilla kuin 3, 4, 5 ja 6 kohdassa tarkoitetuilla kaupungin alueilla, muiden kuin kaupungin omistamilla alueilla kuitenkin vain kiinteistönomistajan tilattua työn suorituksen, ellei vuotanut öljy muodosta yleistä vaaraa tai ole leviämässä laajemmalle alueelle,

8) kehottaa edellä 3, 4, 5, 6 ja 7 kohdissa mainittuja kaupungin virastoja ja laitoksia huolehtimaan öljytorjuntaan tarvittavan toimintavalmiuden järjestämisestä,

9) kehottaa kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia, havaitessaan alueillaan vuotanutta öljyä, viipymättä ilmoittamaan asiasta merialueiden osalta satamalaitokselle, Vantaanjoen vesistöalueen ja pohjavedenottamoiden valuma-alueiden osalta vesilaitokselle, viemäriverkon osalta rakennusviraston katurakennusosastolle sekä muilta osin rakennusviraston puhtaanapito-osastolle,

10) kehottaa kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia viipymättä antamaan 3, 4, 5, 6 ja 7 kohdissa mainituille kaupungin viranomaisille sellaista apua, jonka ne katsovat tarpeelliseksi öljytorjuntatehtäväänsä suorittaessaan,

11) kehottaa satamalaitosta, vesilaitosta ja rakennusvirastoa yhteistoiminnassa kaupunginhallituksen asiamiestoimiston kanssa ryhtymään mahdollisimman nopeasti öljyvahinkojen toteamisen jälkeen toimenpiteisiin korvauksen saamiseksi asianomaiselta,

12) kehottaa satamalaitosta, palolaitosta, vesilaitosta ja rakennusvirastoa sekä muitakin kaupungin virastoja ja laitoksia ilmoittamaan vesilautakunnalle viipymättä kaikista havainnoistaan, jotka koskevat öljyn pääsyä vesistöihin,

13) kehottaa satamalautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle esitykset vuotaneen öljyn keräämiseen ja muihin puhdistustoimenpiteisiin tarvittavan kaluston hankintaa ja asianomaisia työ kustannuksia varten mahdollisesti tarvittavista määrärahoista,

14) kehottaa kaupunginkanslian tiedotuspäällikköä yhteistoiminnassa satamalaitoksen, vesilaitoksen, rakennusviraston ja palolaitoksen kanssa huolehtimaan tämän päätöksen edellyttämän öljytorjuntajärjestelmän tiedoksisaattamisesta teollisuudelle sekä muille öljyjätteitä aiheuttaville ja myös yleisölle sekä

15) esittää Suomen Kaupunkiliitolle ryhdyttäväksi toimenpiteisiin vesien suojelua koskevasta ennakkotoimenpiteistä annetun asetuksen muuttamiseksi niin, että sellaisia rannikolla olevia öljyvarastoja, joihin laivoilla tuodaan öljyä, ja muitakin sellaisia öljyjen varastoja, joista öljyä saattaa päästä mereen tai vesistöön, ei saisi rakentaa suorittamatta toimenpiteitä, joilla vesien pilaantuminen ehkäistään.

Samalla kaupunginhallitus päätti ilmoittaa asiassa päättämistään toimenpiteistä merenkulkuhallitukselle (22.12. 3 401 §).

Vantaanjoen vesistön uittosäännön muuttaminen. Verkkosaaren ja Kulosaaren sillan välillä suoritettavat Sörnäisten satamasuunnitelmien mukaiset täyttämistyöt olivat aiheuttaneet sen, että mainitulla kohdalla ollut tukkinippujen veteenvieritys- ja säilytysalue oli siirrettävä toiseen paikkaan. Tämän johdosta on Vantaanjoen Uittoyhdistyksen kanssa tehty seuraava sopimus:

S o p i m u s

Helsingin kaupunki, josta tässä sopimuksessa käytetään nimitystä kaupunki, ja Vantaanjoen Uittoyhdistys, ovat tänään sopineet Sörnäisten sataman uudistamissuunnitelman

2. Kaupunginhallitus

johdosta Kulosaaren sillan luona olevan Vantaanjoen vesistön uittosäännön 13 a §:n c) kohdan mukaisen tukkinippujen vieritys- ja säilytysalueen vaihtamisesta toiseen alueeseen ja uittolaitteiden siirtämisestä seuraavaa:

1 §.

Kaupunki saa ottaa voimassa olevan Vantaanjoen vesistön uittosäännön 13 a §:n c) kohdan mukaisen 2 200 m²:n suuruisen tukkinippujen vieritys- ja säilytysalueen vapaaseen hallintaansa sen jälkeen, kun kaupunki on omalla kustannuksellaan suorittanut tämän sopimuksen 2, 3 ja 4 §:ssä mainitut toimenpiteet.

2 §.

Kaupunki luovuttaa 1 §:ssä mainitun alueen tilalle toisen samansuuruisen alueen, jonka veden syvyys on 250 cm normaalitasosta (± 0) ja vesialueen pohja vapaa uittoa haittaavista esteistä ja siirtää sille omalla kustannuksellaan Helsingin kaupungin satamalaitoksen satamarakennusosaston laatimasta, [24.12.1965 päivätystä piirustuksesta n:o VIII 1869² lähemmin ilmenevällä tavalla ne uittolaitteet, jotka nyt ovat 1 §:ssä mainitulla alueella. Piirustus on tämän sopimuksen liitteenä n:o 1.

3 §.

Kaupunki rakentaa 2 §:ssä mainitulle alueelle johtavan raskaaseen liikenteeseen sopivan tien sekä niputuslaiturin viereen riittävän alueen kuorma-autojen liikkumista ja kääntöä varten ja varaa uittokautena tarvittavan uittokaluston ja miehistösuojien säilyttämistä varten samoin riittävän maa-alueen. Kaikki nämä tiet ja alueet ilmenevät lähemmin Helsingin kaupungin satamalaitoksen satamarakennusosaston laatimasta 24.12.1965 päivätystä piirustuksesta n:o VIII 1869³, joka on tämän sopimuksen liitteenä n:o 2.

4 §.

Kaupunki suorittaa muutostyöt siten, ettei uittotöiden suorittamista estetä eikä haitata ja huolehtii siitä, että uittosäännössä mainittu niputus- ja säilytyspaikka on kunnossa ja käytettävissä uittokautena siihen saakka, kunnes tämän sopimuksen mukainen uusi niputus- ja säilytyspaikka siihen liittyvine kulkureitteineen ja maa-alueineen valmistuu.

5 §.

Tämä sopimus koskee ainoastaan Vantaanjoen vesistön uittosäännön 13 a §:n c) kohtaa.

6 §.

Kaupunki huolehtii siitä, että vesilain edellyttämä hakemus Vantaanjoen vesistön uittosäännön muuttamiseksi tässä sopimuksessa edellytetyllä tavalla jätetään Länsi-Suomen vesioikeudelle.

7 §.

Tätä sopimusta on tehty kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle ja yksi 6 §:ssä mainitun hakemuksen tekemistä varten.

Asiamiestoimiston tehtäväksi annettiin sopimuksen tekeminen ja uittosäännön muuttamista koskevan hakemuksen jättäminen Länsi-Suomen vesioikeudelle (3.3. 669 §).

Itäisen hiekkasataman sijoituspaikka päätettiin ratkaista sen jälkeen, kun Sörnäisten sataman ja Kyläsaaren alueen käyttösuunnitelma on laadittu ja kun Herttoniemen soveltuvuus tarkoitukseen on tutkittu. Väylän ruoppaaminen Vanhankaupunginlahden rannalle päätettiin siirtää myöhempään ajankohtaan (14.4. 1 052 §).

Sompasaaren laiturityön jatkamista ja alueella suoritettavia täyttö- ja tasaustöitä varten kaupunginhallitus myönsi yht. 1.05 mmk sekä 15 000 mk kuormauslaiturin rakentamista

varten saarella olevan varastorakennuksen lounaispäähän (7.1. 74 §, 27.1. 310 §, 18.8. 2 124 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi satamarakennusosaston laatiman Sompasaaren varastorakennuksen lämmittämiseen tarvittavan maanalaisen öljysäiliön piirustuksen. Varastorakennuksessa työskenteleviä varten päätettiin rakentaa A-luokan väestönsuoja v:n 1970 loppuun mennessä (13.1. 158 §, 18.5. 1 418 §).

Sillat. Merkittiin tiedoksi Lauttasaaren uuden sillan suunnittelukilpailua varten asetetun palkintolautakunnan ilmoitus tehtävänsä loppuun suorittamisesta (24.2. 603 §). Sillan suunnittelukilpailun ehdotukset päätettiin kertomusvuoden helmikuun aikana panna näytteille n. viikon ajaksi Kallion virastotalon ruokalan kabinettiin (yjsto 1.2. 5 226 §).

Lauttasaaren sillan suunnittelu- ja rakennustoimikunnan puheenjohtajalle prof. Bruno Kivisalolle ja jäsenelle rakennusneuvos Veikko Hotiselle päätettiin kokouspalkkioiden lisäksi suorittaa seuraavat palkkiot: 1.3. alkaen sillan suunnitteluvaiheen ajalta, mihin kuului myös sillan rakentamisen urakkatarjouspyyntöjen valmistelu sekä tarjousten vertailu, prof. Kivisalolle 300 mk/kk ja rakennusneuvos Hotiselle 150 mk/kk sekä sillan rakentamisvaiheen ajalta, jonka laskettiin alkavan sillan rakentamisesta tehtävän tai tehtävien urakkasopimusehdotusten valmistelusta ja päättyvän sillan avaamiseen liikenteelle, prof. Kivisalolle 600 mk/kk ja rakennusneuvos Hotiselle 300 mk/kk (yjsto 26.4. 5 847 §).

Lauttasaaren sillan suunnittelu- ja rakennustoimikunnalle myönnettiin oikeus allekirjoittaa sillan suunnittelusta tehtävä sopimus siten, että satamalautakunta suorittaa suunnittelukustannukset talousarvioon ko. tarkoitusta varten merkittyä määrärahaa käyttäen toimikunnan hyväksymien laskujen mukaisesti (28.4. 1 179 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa katu-

rakennusosaston laatiman Kuusisaaren ja Lehtisaaren välisen jalankulkusillan pääpiirustuksen. Sillan rakentamiseen oli haettava vesilain mukainen rakennuslupa (24.2. 611 §).

Lastaus- ym. laiturit. G. W. Sohlberg Oy:lle myönnettiin toistaiseksi lupa lastauslaiturin rakentamiseen Herttoniemen korttelin n:o 43054 kohdalla olevan raidekujan n:o 51 varrelle 15.11.1965 esitettyjen piirustusten mukaisesti. Lupa myönnettiin tavanomaisilla ehdoilla, irtisanomisaika 3 kk ja kertakaikkinen korvaus 200 mk (yjsto 11.1. 5 074 §).

Lohjan Kalkkitehdas Oy Rudus -nimiselle yhtiölle myönnettiin lupa laitureiden rakentamiseen Kellosaarenrannan katualueelle yhtiön esittämän asemapiirroksen osoittamalla tavalla sekä kuljetin- ja siirtolaitteiden rakentamiseen laitureille ja katualueen yläpuolelle anojan esittämien piirustusten mukaisesti, irtisanomisaika 6 kk ja satamalaitokselle suoritettava vuotuinen korvaus 2 100 mk. Korvaus oli sidottu sosiaalisen tutkimustoimiston laskemaan elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» (yjsto 22.11. 7 378 §).

Ylioppilastuki-yhdistys oli pyytänyt periaate- ja ennakkopäätöstä sellaisen laivan sijoituspaikasta, jota voitaisiin käyttää talvisin ylioppilasasuntolana ja kesäisin turistihotelina. Yhdistykselle päätettiin ilmoittaa, että kaupunginhallitus ei katsonut asuntolaivan sijoittamista Helsingin satamiin suotavaksi. Yhdistykselle päätettiin lisäksi ilmoittaa asuntolaivan pitämisestä aiheutuvat, satamalautakunnan lausunnossa selostetut kustannukset sähkö-, vesi- ja viemärijohtojen vetämisestä ym. (3.11. 2 939 §).

Aallonmurtajan rakentaminen Hylje-nimiseen saareen. Brändö Seglare -nimisen yhdistyksen anomuksesta kaupunginhallitus päätti kehottaa satamalautakuntaa laadittamaan pohjatutkimuksiin perustuvan yksityiskohdaisen suunnitelman kustannusarvioineen ja toteuttamisaikatauluineen aallonmurtajan rakentamisesta kaatopaikatäyttämisen ja Gabion-menetelmää käyttäen Hylje-nimiseen saareen huomioon ottaen, että suunnitelmaan

2. Kaupunginhallitus

on sisällytettävä ehdotus kuljetuksen edellyttämän tilapäisen tien järjestämiseksi Kulosaaressa Hyljesaareen. Suunnitelman laatimisesta oli neuvoteltava urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa (17.11. 3 063 §).

Raiteiden rakentaminen. Konetehtas Herkules Oy:lle myönnettiin lupa pistoraitteen rakentamiseen Herttoniemen teollisuusalueen tontille TK 43056 satamarakennusosaston piirustuksen mukaisesti raiteenpitojärjestelmän edellyttämällä ehdoilla sekä sillä edellytyksellä, että Valtionrautatiet antavat suostumuksensa raiteen rakentamiseen (yjsto 15. 6. 6 242 §).

Yleisjaosto päätti, että Munkkisaaren korttelissa n:o 177 olevan Vaasan Höyrymylly Oy:n pistoraitteen jatkaminen saatiin suorittaa satamarakennusosaston 28.6. päivätyn piirustuksen mukaisesti raiteenpitojärjestelmän edellyttämällä ehdoilla sekä edellyttäen, että yhtiö hankkii Valtionrautateiden suostumuksen pistoraitteen jatkamiseen ja etettä raiteen rakentaminen siihen liittyvine lisätöineen suoritetaan kaupungin toimesta ja yhtiön kustannuksella satamarakennusosaston määräämällä tavalla (yjsto 5.7. 6 398 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistöviraston tekemään Suomen Sokeri Oy:n ja Vaasan Höyrymylly Oy:n kanssa ent. Töölön sokeritehtaan alueella olevan pistoraitteen käyttämisestä sopimuksen, jolla kaupunki omasta puolestaan

1) oikeuttaa Suomen Sokeri Osakeyhtiön rautatiehallituksen suostumuksella luovuttamaan kaupunginhallituksen ja yhtiön kesken 10.5.1954 tehdyn sopimuksen perusteella rakennuttamansa, entisen Töölön sokeritehtaan alueelle johtavan pistoraitteen Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiön omistukseen ja käyttöön sekä samalla vapauttaa Suomen Sokeri Osakeyhtiön tämän luovutuksen tapahduttua viimeksi mainitun yhtiön ja kiinteistölautakunnan välillä 30.9.1965 tehdyn, sanotun alueen kaupungin hallintaan luovuttamista koskevan sopimuksen 7.2. kohdan mukaisesta

velvollisuudesta raiteen poistamiseen ja rata-vallin tasaamiseen sekä

2) oikeuttaa Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiön, sitten kun em. luovutus on tapahtunut, pitämään raidetta paikoillaan ja käyttämään sitä liikenteeseensä seuraavilla ehdoilla:

a) Oikeus on voimassa Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiölle entisen Töölön sokeritehtaan rakennuksista tilapäiseksi jakeluvarakoksi vuokrattuja tiloja koskevan huoneenvuokrasuhteen voimassaoloajan, kuitenkin niin, että kaupunki voi, mikäli raiteen aluetta tänä aikana tarvitaan muuhun tarkoitukseen, irtisanoa oikeuden päättymään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisesta lukien.

b) Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiö on velvollinen yhden kuukauden kuluessa oikeuden päättymisestä lukien poistamaan raiteen kiskotuksen ja ratapölkyt sekä raiteeseen mahdollisesti kuuluvat muut laitteet ja tasamaan ratavallin. Mikäli maa rata-alueella on oikeuden päättymisaikana jääntyneenä, luetaan tämä aika kuitenkin siitä kaupungin ja yhtiön kesken erikseen sovittavasta päivästä, jolloin maan katsotaan tulleen sulaksi.

c) Korvauksena oikeudesta Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiö suorittaa kaupungille 2 000 mk vuodelta. Korvaus peritään sopimuksen allekirjoittamispäivästä alkaen ja korvauksesta kutakin vuosineljänneistä kohden tuleva osa maksetaan etukäteen aina tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuun ensimmäisenä arkipäivänä. Mikäli korvausta ei määräaikana suoriteta, on jokaiselle viivästyneelle erälle maksettava sakkokorkoa ja perimispalkkiota niistä kulloinkin voimassa olevan kaupunginhallituksen päätöksen mukaan.

d) Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiö huolehtii raiteen ja siihen kuuluvien ylikäytävien sekä rautatiehallituksen vaatimien turvalaitteiden kunnossa ja puhtaana pitämisestä.

e) Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiö rajoittaa, samalla tavoin kuin Suomen Sokeri Osakeyhtiön kanssa aikoinaan tehty vastaava sopimus edellytti, liikenteen tapahtuvaksi arkinen ennen klo 8.00 ja 12.00—15.30 väli-

senä aikana, elleivät pakottavat syyt vaadi poikkeamista näistä määräajoista. Pyhäpäivisin ja klo 14 jälkeen lauantaisin ei raitetta saada liikennöidä, ellei kiinteistöviraston kanssa tilapäisesti sovita toisin.

f) Rautatien käytöstä johtuvan vahingonvastuun osalta katsotaan Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiö raitteen haltijaksi. Kaupungilla ei ole tähän liittyvää vastuuta.

g) Raidetta saadaan käyttää tilapäisesti kaupungin laitosten ja Valtionrautateiden liikennetarpeisiin korvauksetta, milloin tämä käyttö ei haittaa Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiön rautatieliikennettä.

h) Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiö hankkii rautatiehallituksen liikennöimisluvan (6.4. 977 §).

Kontino Oy:lle myönnettiin lupa nosturinkannatinpalkkien rakentamiseen Sörnäisten raidekujalle n:o 272. Rakennustyössä oli noudatettava Valtionrautateiden rataosaston esittämiä ehtoja. Luvan irtisanomisaika oli 3 kk ja kertakaikkinen korvaus 200 mk (yjsto 11.1. 5 075 §).

Irtaimiston myynti ym. Satamalaitoksen kirjeessä n:o 68/79/5.2.1966 mainitut laitoksen käytöstä poistetut työvälineet päätettiin myydä eniten tarjoavalle (yjsto 8.2. 5 290 §).

Suomen Merimuseoyhdistykselle päätettiin myydä satamalautakunnan mainitsemat hinaaja-aluksen kaksimäntäinen höyrykone, aluksen höyryturbiinikäyttöinen sähkögeneraattori, käsikäyttöinen vaakasuora ankkurivintturi ja ruoppajan käsikäyttöinen, aluslaatalla varustettu kapselivintturi romuhintaan (yjsto 20.12. 7 616 §).

Yleisjaosto päätti, että Jones KL-44 -merkinen mobilinosturi, Clark Y-40 haarukka-

trukki ja hinaaja H6:n moottori saatiin poistaa laitoksen käyttöomaisuudesta ja myydä eniten tarjoaville (yjsto 11.10. 7 020 §).

Rakennusten ym. purkaminen. Yleisjaosto päätti, että Katajanokan varastorakennuksessa K 8 oleva jäädytyslaitos saatiin purkaa (yjsto 5.7. 6 393 §) sekä että Länsisataman korttelissa n:o 249 sijaitseva ns. Kurténin huvila saatiin satamalautakunnan toimesta poistaa. Rakennuksen 380 mk:n suuruinen kirjanpitoarvo saatiin poistaa laitoksen käyttöomaisuudesta (yjsto 5.4. 5 709 §).

Ruoholahden varastoalueella n:o 17 olevan varastorakennuksen ostamiseksi Telko Oy:ltä kaupunginhallitus myönsi 35 000 mk. Samalla kaupunginhallitus oikeutti laitoksen purkamaan Munkkisaarella olevan varastorakennuksen (30.6. 1 925 §).

Sörnäisten sataman huoltorakennuksen ruokalan vuokraamista Helsingin Satamaväen Osuusruokalalle koskeva satamalautakunnan 16.5. tekemä päätös päätettiin kumota. Ko. päätöksestä oli valitettu sillä perusteella, että eräs lautakunnan jäsen, joka oli osallistunut päätöksentekoon, kuului mainitun osuusruokalan hallintoneuvostoon. Valitus hyväksyttiin ja asia päätettiin palauttaa satamalautakunnalle laillisesti käsiteltäväksi (6.10. 2 648 §).

Vahingonkorvaukset. Autoilija T. Vettenrannalle päätettiin kohtuussyistä myöntää 684 mk:n suuruinen korvaus Länsisataman laiturityömaalla hänen autolleen aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi (yjsto 5.7. 6 396 §).

Jäsenmaksut. Suomen Satamaliitolle päätettiin suorittaa kertomusvuoden jäsenmaksu 21 369 mk (yjsto 21.6. 6 281 §).